

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 250. Quid circa potum & res liquidas sit addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

dit, postea autem iter non agat, aliqui cum *Sanch.* d. 53. n. 2. & 6. putant posse iterum in meridie prandere, quia hora prandii est essentialis vel saltem circumstantia intrinseca jejunio, ergo hac violatâ servari non potest jejunium; sed oppositum absolutè tenendum est cum *Sanch.* in Conf. l. 5. c. 1. dub. 28. n. 8. *Castrop.* §. 3. n. 5. & aliis, quia adhuc servari potest substantia jejunii, circumstantia autem illa præcipitur divisibiliter.

1287 §. 4. Si quis post prandium sumpserit aliquid cibi, tantò minùs sumere debet in collatione: si tamen ferme ad tempus collationis sumpserit, quantum pro collatione permittitur, deberet ab hac omnino abstinere, quia prior comestio censeretur fuisse collatio.

1288 Q. 249. *An satisfaciat legi, qui pridie vel in prandio ita replet ventrem, ut non sentiat difficultatem in die jejunii.* R. Negant aliqui, quia agit contra finem legis, qui est maceratio corporis: sed *Bonac.* de præcept. Eccles. d. ult. q. 1. p. 2. n. 7. cum aliis multis probabiliùs affirmat, quia quamvis peccet contra temperantiam, tamen ponit objectum à lege præceptum, licèt non attingat finem illius, quod non requiritur, quia finis præcepti non cadit sub præceptum, alioquin qui per pisces plùs nutriretur quàm per carnes, non posset comedendo pisces satisfacere præcepto jejunii, quod nemo dicet.

1289 Q. 250. *Quid circa potum & res liquidas sit addendum.* R. Seqq. §. 1. Ad verum potum non est satis, quòd sit aliquid liquidum, alioquin lac & jusculum essent potus, sed requiritur, ut ex natura sua tantùm adjuvet ad alterandum corpus vel ad
vehem-

vehendum & concoquendum alimentum, non autem nutriat solidas corporis partes; & ita vinum, mustum, cerevisia, vinum adustum alii- que liquores ex herbis distillati, sunt merus potus.

§. 2. *S. Antonin: Alens: Richard: Rosel: Sylv: & 1290*
alii dicunt vino frangi jejunium, præsertim si manè bibatur, aut intendatur nutritio, & fiat in fraudem jejunii: sed absolutè negant *S: Th: 2: 2: q: 147: a: 6: ad 2.* aliique communissimè cum *Sanch: dub: 23: Laym: l: 4: t: 8: c: 1: n: 7.*, quamvis etiam fiat ad sedandam famem, *Castrop: p: 2: §. 2. n. 4.*; imò licèt fiat in fraudem jejunii, inquit *Tambur: §. 2: n: 4.*, quia Ecclesia tantùm prohibet hoc, quod de se est alimentum & tendit ad nutriendum corpus, neque intentio sumentis mutat rationem potûs, qui de se est tantùm ad sitim sedandam & refrigerandum sanguinem, quamvis etiam juvet ad vehendos & concoquendos cibos.

§. 3. De chocolata docent *Th: Hurt: Lop: & 1291*
alii non frangere jejunium; Idem tenet *Henriq: v. jejunium*, referens *Urbanum VIII.* oblatis ingredientis & in ejus conspectu confecto chocolata, de illo gustato dixisse, esse & manere potum: Idem responsum esse à *Greg: XIII.*, *Pio V*, *Paulo V*, testantur plures DD., inquit *¶lls: t: 4: d: 1: n: 39:* Idem defendit *Cardin. Brancatius* in disertat. de chocolata: Et hanc sententiam *Dian: p: 11: t: 6: R: 4*, & *Tambur: n: 7.* dicunt esse absolutè probabilem. E contrà frangere jejunium docent plurimi alii cum *Lez. & Castrop: supra*, probantque fusè *Tamb: supra & Boudew: p: 2. q. 17*, consideratis ingredientis & vi nutritivâ illius:

nihilominus putant *Leand: & Dian.*, si non misceatur multum illius materiae, sed bibatur tenue, non frangere jejunium, secus si multum misceatur, & coquatur instar densae pultis; addunt saltem nunquam graviter frangere, nisi misceatur ultra duas uncias.

1292 §. 4. De lymoniade & hypocras docent *Leand: Murc: & Steph: t: 1: d: 5: n: 91.* non frangere jejunium, quia communiter non multum misceatur materiae comestibilis; & idem videtur esse de faba Kaffe: minimè autem frangit decoctum ex herba The, quod potissimum est ad recreandos spiritus vel mitigandum sanguinem.

1293 Q: 251: *Quid circa ea, quae ad haustum sumuntur; item circa electuaria, tabacum & fructus. R: S: 1.* Communiter tenent omnes cum *Diana p: 10: t: 14: R: 59.* ratione potus, ne noceat, non licere plus panis vel cibi sumere, quam mediam unciam, quia haec quantitas commixta potui sufficit ad impediendum nocumentum. Rectè monet *Steph: n: 112.* his verbis, *puto de facto, sub colore, ne potus noceat, saepius à variis aliqua sumi, tantum ideo, ut potus magis sapiat, quod profectò non licet.*

1294 §: 2: *S: Th: Laym: & Steph: n: 92.* dicunt licere electuaria, confecta seu conserva, ut vocant, cum accipiantur, non ut alimenta nec in fraudem legis, sed ut medicamenta aut praeservativa, nisi acciperentur in magna quantitate: sed contradicunt *Fagund: & Diana, R: 60.*, quia videntur habere rationem cibi, nec licere possunt nisi actu malè affectis pro medicina, vel de propinquo alioqui infirmandis ad praeservativam.

§: 3: